

Parlamentul României
Camera Deputaților
Cabinet Secretar General

NOTĂ

**referitoare la Decizia Curții Constituționale nr. 137/2018 privind
sesizarea de neconstituționalitate a dispozițiilor Hotărârii Camerei
Deputaților nr.98/2017 privind modificarea și completarea
Regulamentului Camerei Deputaților**

Către: Biroul permanent al Camerei Deputaților

De la: Secretarul general al Camerei Deputaților

Vă informăm că prin Decizia nr. 137 din 20 martie 2018, definitivă și general obligatorie, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 404 din data de 11 mai 2018, Curtea Constituțională a admis sesizarea de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile articolului unic pct.1 din Hotărârea Camerei Deputaților nr.98/2017 privind modificarea și completarea Regulamentului Camerei Deputaților sunt neconstituționale.

Potrivit prevederilor art.147 alin.(1) din Constituția României, republicată, dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

Cu această decizie urmează să fie sesizată Comisia juridică, de disciplină și imunități și Comisia pentru regulament.

Anexăm alăturat, Decizia Curții Constituționale nr. 137/2018.

SECRETAR GENERAL

Silvia-Claudia MIHALCEA

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 137

din 20 martie 2018

referitoare la sesizarea de neconstituționalitate a dispozițiilor Hotărârii Camerei Deputaților nr. 98/2017 privind modificarea și completarea Regulamentului Camerei Deputaților

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Benke Károly	— magistrat-asistent-șef

1. Pe rol se află soluținarea sesizării de neconstituționalitate a dispozițiilor Hotărârii Camerei Deputaților nr. 98/2017 privind modificarea și completarea Regulamentului Camerei Deputaților, sesizare formulată de un număr de 56 de deputați.

2. Sesizarea de neconstituționalitate a fost înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 1.539 din 27 februarie 2017 și constituie obiectul Dosarului nr. 284C/2018.

3. În motivarea sesizării de neconstituționalitate sunt invocate atât motive de neconstituționalitate extrinsecă, cât și de natură intrinsecă.

4. În privința motivelor de neconstituționalitate extrinsecă, se arată că proiectul de hotărâre promovat de domnul deputat Ioan Muntean a fost completat cu un amendament care modifică procedura de dezbatere și adoptare a amendamentelor la un proiect/propunere legislativă în sensul împiedicării dezbaterii și supunerii la vot în ședința Camerei Deputaților a amendamentelor respinse cuprinse în anexa la raportul comisiei de specialitate. Se arată că această completare nu are nicio legătură cu obiectul de reglementare propus de inițiator, ceea ce, coroborat cu inexistența vreunei motivări cuprinse în expunerea de motive la proiectul de hotărâre care să detalieze scopul avut în vedere, distinct de modificarea și completarea art. 46 din Regulamentul Camerei Deputaților, generează impredictibilitatea normei adoptate, aceasta fiind dificil de identificat și aplicat de destinatarul său. În consecință, inexistența legăturii între scopul inițiativei de modificare a Regulamentului Camerei Deputaților și rezultatul acesteia contravine art. 8 alin. (4) și art. 32 alin. (2) din Legea nr. 24/2000 și, implicit, art. 1 alin. (5) din Constituție.

5. În privința criticilor de neconstituționalitate intrinsecă, se susține că hotărârea criticată încalcă principiul reprezentării proporționale în funcțiile de conducere ale Camerei Deputaților conform configurației inițiale a acesteia, intervenind brutal în autonomia asigurată grupurilor parlamentare de a-și desemna, conform voinței proprii a membrilor săi, reprezentanții în funcțiile de conducere ale comisiilor permanente de specialitate din Camera Deputaților. Se arată că principiul reprezentării proporționale a grupurilor parlamentare, conform configurației politice inițiale a Camerei Deputaților, a fost consacrat în jurisprudența Curții Constituționale, indicându-se, în acest sens, Decizia nr. 317 din 13 aprilie 2006 sau Decizia nr. 209 din 7 martie 2012.

6. Se arată că, la începutul fiecărei legislaturi, atât conducerea Camerei Deputaților, cât și conducerea comisiilor se stabilesc pe întreaga legislatură, prin negocieri între grupurile

parlamentare, cu respectarea criteriului constituțional al configurației politice rezultate din alegeri. De îndată ce au fost repartizate funcțiile, fiecare grup parlamentar, prin liderul său de grup, are dreptul, conform art. 15 alin. (3) lit. f) din Regulamentul Camerei Deputaților, de a-și desemna reprezentanții pentru ocuparea acestora. În exercitarea acestui drept se manifestă autonomia grupului parlamentar care nu poate fi censurată prin vot sau prin orice altă modalitate de niciun grup parlamentar pentru că ar însemna ca partidele parlamentare care formează majoritatea parlamentară să împiedice, la constituirea Biroului permanent sau a comisiilor de specialitate, manifestarea de voință autonomă a grupului parlamentar minoritar, protejată prin votul exprimat de cetățeni în favoarea acelui partid politic reprezentat în Parlament. Votul care se exprimă la constituirea Biroului permanent sau a comisiilor permanente pentru desemnarea conducerii acestora este unul confirmatoriu, nu unul de alegere *intuitu personae* într-o anumită funcție. De aceea, și votul de conformare se exprimă asupra listei care conține toate propunerile grupurilor parlamentare. Acest principiu se aplică *mutatis mutandis* și situațiilor când un grup parlamentar procedează la înlocuirea unui membru al său dintr-o funcție de conducere cu un alt reprezentant al acelui grup parlamentar. Numai grupul parlamentar care a propus inițial, la începutul legislaturii, un deputat pentru o funcție de conducere în cadrul comisiilor permanente de specialitate poate propune înlocuirea acestuia cu un alt membru al aceluiași grup parlamentar.

7. Prin urmare, se arată că articolul unic pct. 1 al hotărârii, prin care se instituie procedura alegerii prin vot, în considerarea persoanei, chiar și o singură dată a deputaților în funcțiile de conducere din cadrul comisiilor permanente de specialitate ale Camerei Deputaților este neconstituțională, fiind contrară art. 1 alin. (5) și art. 147 alin. (4) din Constituție.

8. În privința articolului unic pct. 2 din hotărâre, se arată că împiedică dezbateră și votarea tuturor amendamentelor conținute în anexa de amendamente respinse la raportul comisiei permanente de specialitate și constituie o încălcare a dreptului la inițiativă legislativă a membrilor Camerei Deputaților. Se susține că, potrivit regulamentelor parlamentare, dreptul la inițiativă legislativă include, pe lângă dreptul de a elabora și înregistra pentru dezbatere și adoptare o propunere legislativă, și dreptul de a depune spre dezbatere și adoptare amendamente la proiectele sau propunerile de lege, aflate în procedură legislativă. Fraționarea dreptului la inițiativă legislativă prin existența unui drept complet de a depune și dezbate o propunere legislativă, cu asigurarea unei proceduri legislative complete constând în dezbateră în comisiile de specialitate, dezbateră în ședința Camerei Deputaților și, ulterior, supunerea la vot a raportului de adoptare sau de respingere a acesteia, și a unui drept „incomplet” în privința depunerii și dezbaterii amendamentelor, cu aplicarea incompletă a procedurii legislative, constând în dezbateră amendamentelor în comisiile parlamentare, iar ulterior în ședința Camerei Deputaților, nediscutarea și neaplicarea procedurii de vot pe motivul arbitrar, la dispoziția majorității parlamentare, al expirării timpului de dezbatere, consacră, în mod evident, o

procedură neconstituțională. În consecință, se apreciază că articolul unic pct. 2 din hotărâre încalcă art. 74 alin. (1) din Constituție.

9. Tot cu privire la articolul unic pct. 2 din hotărâre, se arată că îngrădește dreptul parlamentarilor opoziției la exprimarea punctului de vedere cu privire la proiectele sau propunerile legislative aflate în procedură legislativă. Dispozițiile criticate aduc deputații în imposibilitatea de a-și exprima punctul de vedere cu privire la amendamentele respinse de comisia sesizată pentru elaborarea raportului de specialitate, dacă timpul de dezbateră a expirat. Or, o atare stare de drept încalcă principiul „opoziția se exprimă, majoritatea decide”, consacrat în jurisprudența Curții Constituționale; în consecință, textul criticat este contrar art. 147 alin. (4) din Constituție.

10. În conformitate cu dispozițiile art. 27 alin. (2) și (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, sesizarea a fost comunicată președintelui Camerei Deputaților, pentru a comunica punctul de vedere al Biroului permanent al Camerei Deputaților.

11. **Președintele Camerei Deputaților** a transmis Curții Constituționale, cu Adresa nr. 2/2.535 din 13 martie 2018, punctul de vedere al Biroului permanent al Camerei Deputaților, prin care se apreciază că sesizarea de neconstituționalitate este neîntemeiată.

12. Cu referire la motivele neconstituționalitate extrinsecă privind încălcarea art. 1 alin. (5) din Constituție, se arată că instanța constituțională, în jurisprudența sa, a precizat că Legea nr. 24/2000 nu constituie, în sine, o normă de rang constituțional, chiar dacă nerespectarea prevederilor sale se constituie într-un veritabil criteriu de constituționalitate prin prisma aplicării art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală (Decizia nr. 22 din 20 ianuarie 2016). Astfel, criteriile stabilite prin Legea nr. 24/2000 nu pot fi absolutizate și, pe cale de consecință, se apreciază că instanța constituțională nu se poate pronunța și asupra aplicării *in concreto* a normelor privind structura actului normativ sau a condițiilor de fond pentru modificarea și completarea actelor normative. De altfel, modificările ce au fost aduse proiectului de hotărâre au fost evidențiate chiar prin titlu, care corespunde intervenției operate.

13. Cu referire la motivele neconstituționalitate intrinsecă, constând în încălcarea art. 74 alin. (1) din Constituție, se arată că, dacă în urma consultărilor derulate cu privire la dezbateră propunerii legislative se desprind situații în care subiecții care au dreptul de a formula amendamente își însușesc din punct de vedere formal, sub forma amendamentelor, opiniile/părerile temeinic fundamentate exprimate de ceilalți participanți la dezbateră, dar care nu au dreptul de a formula amendamente, acest lucru nu înseamnă că se încalcă prevederile constituționale referitoare la inițiativa legislativă.

14. În ceea ce privește locul și rolul comisiilor permanente ale Parlamentului, se subliniază faptul că forul constituțional are o jurisprudență constantă în care statuează că acestea sunt organe interne de lucru ale Camerelor Parlamentului, a căror activitate are caracter pregătitor, pentru a oferi forului deliberativ toate elementele necesare adoptării unei decizii (a se vedea Decizia nr. 48 din 17 mai 1994). Dispozițiile constituționale nu fac decât să exprime acest rol subordonat, pregătitor, al activității comisiilor, diferențiat conform tipologiei lor, cuprinse, de altfel, în prevederile art. 64 alin. (4) din Constituție. Parlamentul „nu poate fi reprezentat sau înlocuit de niciunul dintre organele sale interne, pe care chiar el și le înființează, din simplul motiv că el nu poate delega nimănui — și cu atât mai puțin unui grup de parlamentari — suveranitatea națională cu care electoratul l-a împuternicit în urma alegerilor parlamentare. Pentru ca un control parlamentar să fie autentic, el trebuie să fie deplin, adică Parlamentul țării trebuie să dispună de

posibilitatea de a lua orice măsuri pentru a da conținut acestei plenitudini” (Decizia nr. 611 din 3 octombrie 2017).

15. Cu referire la încălcarea art. 147 alin. (4) din Constituție, este invocată Decizia nr. 710 din 6 mai 2009, prin care Curtea a stabilit că, în virtutea principiului autonomiei regulamentare, reglementat de art. 64 alin. (1) teza întâi din Legea fundamentală, aplicarea regulamentului, în cazul dat, este o atribuție a Camerei Deputaților, așa încât contestațiile deputaților privind actele concrete de aplicare a prevederilor regulamentului sunt de competență exclusivă a Camerei Deputaților, aplicabile, în acest caz, fiind căile și procedurile parlamentare stabilite prin propriul regulament.

16. Pe rolul Curții se află și soluționarea sesizării de neconstituționalitate a dispozițiilor Hotărârii Camerei Deputaților nr. 98/2017 privind modificarea și completarea Regulamentului Camerei Deputaților, sesizare formulată de grupul parlamentar al Uniunii Salvați România.

17. Sesizarea de neconstituționalitate menționată la paragraful precedent a fost înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 1.724 din 5 martie 2018 și constituie obiectul Dosarului nr. 321C/2018.

18. **În motivarea sesizării de neconstituționalitate**, se arată că articolul unic pct. 2 din hotărâre prevede că amendamentele respinse de comisie mai pot fi supuse la vot numai dacă niciun amendament cu propunere de eliminare a unui text și niciun amendament adoptat de comisie nu este acceptat de forul decizional. Astfel, prin votarea unui singur amendament dintre cele menționate mai sus, toate amendamentele respinse de comisie se consideră a fi respinse în mod automat și de plenul Camerei Deputaților. În accepțiunea noului text regulamentar, plenul Camerei Deputaților nu mai poate să aleagă o variantă alternativă în care adoptă doar o parte dintre amendamentele propuse spre admitere și respinge doar o parte dintre cele propuse spre respingere, fiind constrâns ori să își însușească recomandările de admitere în tot sau în parte, ori să respingă toate recomandările și să lase textul normativ nemodificat. Se apreciază că această reglementare, cu toate că scurtează în mod semnificativ durata de adoptare a actelor normative și contribuie, astfel, la eficientizarea procedurii legislative, conferă raportului comisiei parlamentare o valoare cvasiobligatorie, contrară naturii sale juridice de act preliminar, cu caracter de recomandare, astfel cum rezultă din jurisprudența Curții Constituționale. Se ajunge la deplasarea unui centru de decizie constituțional la comisiile Camerei, ceea ce este contrar literei și spiritului Constituției. Rezultă că sunt încălcate prevederile art. 61 alin. (1) coroborate cu ale art. 64 alin. (4) din Constituție.

19. Cu privire la articolul unic pct. 2 teza „*în primul rând, se supun votului amendamentele prin care se propune eliminarea unor texte, apoi amendamentele adoptate de comisie*” din hotărâre, se arată că aceasta nu clarifică dacă eliminarea privește articole, alineate sau teze din cadrul acestora, dacă se aplică în privința amendamentelor propuse la fiecare articol în parte sau implică toate amendamentele propuse asupra proiectului de lege în ansamblul său și nu este clar dacă au prioritate toate amendamentele prin care se propune eliminarea unor texte sau doar cele respinse de comisie, respectiv dacă următoarele amendamente supuse votului sunt toate cele admise de comisie sau numai cele prin care se propune eliminarea unor texte și au primit acceptul comisiei. Se mai arată că sintagma „*amendamente adoptate*” este eronată, cea corectă fiind „*amendamente admise*”.

20. Cu privire la articolul unic pct. 2 teza „*dacă niciunul dintre aceste amendamente nu a fost adoptat, se supun votului amendamentele respinse din raport, în ordinea înscrisă în acesta*” din hotărâre, se arată că nu este clar dacă se referă doar la amendamentele admise de comisie sau și la cele respinse de

aceasta; de asemenea, nu este cert dacă vizează toate amendamentele respinse de comisie, inclusiv cele prin care se propunea eliminarea unor texte sau fără acestea din urmă.

21. Cu privire la articolul unic pct. 2 teza „dacă unul dintre amendamente a fost acceptat de majoritatea deputaților prezenți, celelalte amendamente se consideră respinse” din hotărâre, se arată că nu specifică adoptarea cărui amendament conduce la respingerea implicită a altor amendamente și nici nu le identifică pe acestea din urmă. Se mai arată că sintagma „amendamente adoptate” este eronată, cea corectă fiind „amendamente admise”.

22. Cu privire la articolul unic pct. 2 teza „dacă niciunul dintre amendamentele din raport nu a întrunit numărul necesar de voturi pentru a fi adoptat, se consideră adoptată forma inițială” din hotărâre, se arată că, pe de o parte, aceasta este redundantă pentru că, dacă niciun amendament din raport nu este votat de plenul Camerei Deputaților, atunci textul inițiatorului rămâne nemodificat, iar, pe de altă parte, este neconstituțională, întrucât elimină obligația ca actul normativ în ansamblul său să mai fie supus votului plenului Camerei Deputaților, prin introducerea unei prezumții în sensul că dacă toate amendamentele din raport au fost respinse, atunci forma inițială a propunerii legislative se consideră adoptată din oficiu, ceea ce reprezintă o încălcare a dispozițiilor art. 76 din Constituție. Se arată că, din modul de redactare a textului analizat, nu se înțelege că acesta s-ar referi la amendamentele și forma inițială ale unui singur articol, ci la cele ale întregului act normativ.

23. Se mai punctează faptul că art. 120 alin. (2), astfel cum a fost modificat, nu se mai corelează cu art. 119 din Regulament, potrivit căruia „La discutarea fiecărui articol la care s-au făcut amendamente se aplică procedura de dezbatere prevăzută la art. 107—114. [...]”, deoarece elimină de la aplicare art. 110 din Regulament, ale cărui prevederi sunt foarte clare în privința faptului că vizează procedura de supunere la vot a amendamentelor propuse pentru fiecare articol în parte și nu pentru actul normativ în ansamblul său.

24. În conformitate cu dispozițiile art. 27 alin. (2) și (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, sesizarea a fost comunicată președintelui Camerei Deputaților, pentru a comunica punctul de vedere al Biroului permanent al Camerei Deputaților.

25. Cu referire la încălcarea art. 1 alin. (5) din Constituție, se arată că instanța constituțională, în jurisprudența sa, a precizat că Legea nr. 24/2000 nu constituie, în sine, o normă de rang constituțional, chiar dacă nerespectarea prevederilor sale se constituie într-un veritabil criteriu de constituționalitate prin prisma aplicării art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală (Decizia Curții Constituționale nr. 733 din 10 iulie 2012 și Decizia Curții Constituționale nr. 22 din 20 ianuarie 2016). De asemenea, potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, „Curtea Constituțională se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată”.

26. Din analiza sistematică a dispozițiilor Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, se arată că acestea reglementează în mod expres posibilitatea modificării sau completării unui act normativ, fiind circumstanțiate limitele referitoare la conținutul material al intervenției legislative, și anume: prevederile modificate sau de completare să nu afecteze concepția generală și caracterul unitar al actului de bază; să nu privească întreaga ori cea mai mare parte a reglementării în cauză; să se integreze în mod armonios în actul de bază; să asigure unitatea de stil și de terminologie, precum și succesiunea normală a articolelor. Din parcurgerea textului criticat prin raportare la celelalte prevederi reglementare se constată că acesta este redactat cu suficientă

precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane să înțeleagă și să aplice prevederile în cauză. Invocarea unei eventuale neclarități nu intră în sfera exercitării controlului de neconstituționalitate, ci mai degrabă ține de stricta interpretare și aplicare a prevederilor reglementare. Ca urmare, criticile referitoare la precizia, claritatea și previzibilitatea actului normativ sunt neîntemeiate.

27. Subsecvent, referitor tot la criticile cu privire la previzibilitatea unei norme juridice, se menționează practica Curții Europene a Drepturilor Omului în Cauza *Hertel împotriva Elveției*, unde se precizează că legea nu trebuie neapărat să fie însoțită de certitudini absolute. Certitudinea, chiar dacă este de dorit, este dublată uneori de o rigiditate excesivă, or dreptul trebuie să știe să se adapteze schimbărilor de situație. În sensul celor precizate, criteriile stabilite prin Legea nr. 24/2000 nu pot fi absolutizate și, pe cale de consecință, se apreciază că instanța de contencios constituțional nu se pronunță și asupra aplicării în concreto a normelor privind structura actului normativ sau a condițiilor de fond pentru modificarea și completarea actelor normative. Totodată, stabilirea procedurii legislative de urmat cu privire la proiectele/propunerile legislative ține de reglementele celor două Camere și excedează competenței Curții Constituționale.

28. Cu referire la încălcarea art. 61 alin. (1) coroborat cu art. 64 alin. (4) din Constituție, este reiterată jurisprudența constantă a Curții Constituționale, potrivit căreia organizarea și funcționarea fiecărei Camere a Parlamentului se stabilesc prin regulament propriu, adoptat prin hotărâre proprie a fiecărei Camere, cu votul majorității membrilor Camerei respective. Astfel, în virtutea principiului autonomiei reglementare a Camerei Deputaților, consacrat de art. 64 alin. (1) teza întâi din Constituție, orice reglementare privind organizarea și funcționarea Camerei Deputaților, care nu este prevăzută de Constituție, poate și trebuie să fie stabilită prin regulamentul propriu. Prin urmare, Camera Deputaților este suverană în a adopta măsurile pe care le consideră necesare și oportune pentru buna organizare și funcționare a sa, inclusiv cele privind constituirea și alegerea structurilor sale de conducere și de lucru (a se vedea Decizia Curții Constituționale nr. 667 din 18 mai 2011). De asemenea, Curtea a statuat că nu este de competența sa să analizeze eventualele încălcări ale Regulamentului. Curtea Constituțională nu își poate extinde controlul și asupra actelor de aplicare a reglementelor, întrucât ar încălca însuși principiul autonomiei reglementare al celor două Camere, instituit prin art. 64 alin. (1) teza întâi din Legea fundamentală. Analiza Curții este una în drept, fără a viza aspecte de fapt ale procedurii parlamentare (a se vedea Decizia Curții Constituționale nr. 786 din 13 mai 2009). În sensul celor de mai sus este invocată și Decizia nr. 710 din 6 mai 2009.

29. Ca urmare, din perspectiva criticilor formulate, se apreciază că nu se poate reține încălcarea principiului autonomiei reglementare a Camerei Deputaților, întrucât prevederile articolului unic pct. 2 din Hotărârea Camerei Deputaților nr. 98/2017 reglementează procedura de vot aplicabilă situației specifice procedurii de urgență în care timpul de dezbatere a unui proiect de lege sau a unei propuneri legislative a fost epuizat, fără a limita sau a afecta în vreun fel libertatea de decizie a plenului Camerei Deputaților. Totodată, se subliniază că neconstituționalitatea unei prevederi reglementare presupune nerespectarea unor principii ori dispoziții din Legea fundamentală, iar eventualul caracter injust al unei asemenea dispoziții față de anumite persoane, ca și modalitățile de punere în practică a acesteia, nu pot echivala cu neconstituționalitatea măsurii preconizate.

30. Curtea, având în vedere obiectul celor două sesizări de neconstituționalitate, precum și criticile formulate, în temeiul art. 139 din Codul de procedură civilă coroborat cu art. 14 din

Legea nr. 47/1992, a dispus conexarea Dosarului nr. 321C/2018 la Dosarul nr. 284C/2018, care este primul înregistrat.

CURTEA,

examinând sesizările de neconstituționalitate, punctele de vedere ale Biroului permanent al Camerei Deputaților, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, dispozițiile regulamentare criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

31. Curtea a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. c) din Constituție și ale art. 1, art. 10, art. 27—28 din Legea nr. 47/1992, să se pronunțe asupra sesizării de neconstituționalitate.

32. **Obiectul controlului de constituționalitate** îl constituie dispozițiile Hotărârii Camerei Deputaților nr. 98/2017 privind modificarea și completarea Regulamentului Camerei Deputaților, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 989 din 13 decembrie 2017, care au următorul cuprins:

„Articol unic. — Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8 din 24 februarie 1994, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 481 din 28 iunie 2016, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 46, după alineatul (8) se introduce un nou alineat, alineatul (8¹), cu următorul cuprins:

«(8¹) Membrii Comisiei pot respinge o singură dată, motivat, propunerea grupului parlamentar căruia i-a revenit funcția, situație în care grupul parlamentar respectiv nominalizează o altă persoană, alegerea candidatului urmând procedura prevăzută la alin. (4)».

2. La articolul 120, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

«(2) După ce timpul de dezbateră stabilit în funcție de complexitatea raportului a fost epuizat, dezbateră se încheie și președintele de ședință supune votului amendamentele cuprinse în raportul comisiei, în următoarea ordine: în primul rând, se supun votului amendamentele prin care se propune eliminarea unor texte, apoi amendamentele adoptate de comisie. Dacă niciunul dintre aceste amendamente nu a fost adoptat, se supun votului amendamentele respinse din raport, în ordinea înscrisă în acesta. Dacă unul dintre amendamente a fost acceptat de majoritatea deputaților prezenți, celelalte amendamente se consideră respinse. Dacă niciunul dintre amendamentele din raport nu a întrunit numărul necesar de voturi pentru a fi adoptat, se consideră adoptată forma inițială».

33. Dispozițiile constituționale invocate în susținerea criticilor de neconstituționalitate sunt cele ale art. 1 alin. (5) în componența sa privind calitatea actelor normative, art. 61 alin. (1) cu privire la rolul Parlamentului, art. 64 alin. (3), alin. (4) teza întâi și alin. (5) privind grupurile parlamentare, constituirea comisiilor permanente, de anchetă sau speciale ale Camerelor Parlamentului și configurația politică a comisiilor permanente, art. 74 alin. (1) privind inițiativa legislativă și art. 147 alin. (4) privind efectele general obligatorii ale deciziilor Curții Constituționale.

34. Examinând sesizarea de neconstituționalitate, Curtea constată că aceasta îndeplinește condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 146 lit. c) din Constituție, atât sub aspectul titularului dreptului de sesizare, aceasta fiind formulată de un număr de 56 de deputați, respectiv un grup parlamentar, sens în care a semnat liderul acestuia, conform art. 15 alin. (3) lit. c) din Regulamentul Camerei Deputaților, cât și sub aspectul obiectului sesizării, și anume o hotărâre de modificare și completare a Regulamentului Camerei Deputaților, respectiv Hotărârea Camerei Deputaților nr. 98/2017 privind modificarea și completarea Regulamentului Camerei Deputaților.

35. Cu privire la criticile de neconstituționalitate raportate la art. 1 alin. (5) din Constituție, autorii sesizării de neconstituționalitate susțin că adoptarea hotărârii criticate într-o variantă redacțională care diferă de obiectul propunerii de modificare a Regulamentului și lipsa motivării noilor prevederi introduse generează imprevizibilitatea normei adoptate, contrar art. 1 alin. (5) din Constituție. În consecință, Curtea observă că autorii sesizării de neconstituționalitate sunt nemulțumiți de modul de desfășurare a procedurii de adoptare a hotărârii plenului Camerei Deputaților de modificare a Regulamentului, în sensul că, la dezbateră din Comisia pentru Regulament a Camerei Deputaților, domnul deputat Eugen Nicolicea a depus un amendament completator al propunerii inițiale de modificare ce nu are nicio legătură cu obiectul acesteia.

36. Analizând susținerile autorilor obiecției de neconstituționalitate, Curtea constată că, în privința lucrărilor Camerelor ce au ca obiect adoptarea Regulamentului sau a hotărârilor modificatoare sau completatoare ale acestuia, Constituția nu cuprinde decât două reguli esențiale: cvorumul de participare și majoritatea de vot (art. 67 și art. 76 din Constituție). Celelalte aspecte, referitoare la modul de inițiere a hotărârii și de desfășurare a procedurii de dezbateră și votare a acesteia, nu sunt reglementate prin Constituție. Curtea nu are competența de a efectua un control de conformitate a hotărârii astfel adoptate cu prevederile Regulamentului însuși. Astfel, Regulamentul Camerei Deputaților nu este normă de referință în exercitarea controlului de constituționalitate. Faptul că o propunere de modificare a regulamentului a fost completată cu un text care nu avea legătură cu conținutul inițial al propunerii nu este o problemă de constituționalitate, întrucât niciun text constituțional nu prevede că modificările și completările care se pot aduce propunerii de modificare/completare a Regulamentului trebuie să fie în corelație/coroborare cu textul său inițial. De asemenea, faptul că propunerea de modificare a regulamentului a fost adoptată într-o variantă redacțională diferită față de cea inițial propusă nu este o chestiune de constituționalitate, ci una care ține de interpretarea și aplicarea Regulamentului. Curtea Constituțională nu are nicio competență în această privință, fiind chestiuni de procedură parlamentară.

37. De asemenea, Curtea constată că premisa de la care se pornește în formularea criticii de neconstituționalitate este aceea că, potrivit art. 1 alin. (5) din Constituție, propunerile de modificare/completare a Regulamentului Camerei Deputaților trebuie să urmeze același regim precum proiectele/propunerile legislative. Or, o asemenea premisă este eronată în sine, întrucât, pe de o parte, cele două categorii de inițiative privesc acte normative diferite ca natură juridică (regulament/lege), iar, pe de altă parte, inițiativele regulamentare au o procedură diferită de adoptare și nu pot forma obiectul dezbaterilor în ședințele separate/comune ale celor două Camere, precum proiectele/propunerile legislative. Prin urmare, inițiativelor de modificare/completare a Regulamentului nu le pot fi aplicate, în temeiul textului constituțional antereferit, acele aspecte din jurisprudența Curții Constituționale referitoare la principiul bicameralismului [a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 62 din 7 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 161 din 3 martie 2017, paragraful 33, prin raportare la art. 61 alin. (2) din Constituție ca text constituțional de referință], care accentuează ideea că ar trebui să existe o echivalență sau similitudine între conținutul normativ al legii adoptate și obiectivele urmărite de inițiatorii proiectului/propunerii legislative.

38. În consecință, Curtea constată că, întrucât critica de neconstituționalitate nu vizează aspecte referitoare la dispozițiile art. 67 sau art. 76 din Constituție, nu poate reține încălcarea art. 1 alin. (5) din Constituție, ceea ce echivalează cu reținerea caracterului neîntemeiat al criticii de neconstituționalitate care privește hotărârea în ansamblul său.

39. Referitor la critica de neconstituționalitate privind articolul unic pct. 1 din hotărâre, Curtea reține că, potrivit textului regulamentar criticat, membrii Comisiei permanente pot respinge o singură dată, motivat, propunerea grupului parlamentar căruia i-a revenit funcția din biroul Comisiei, situație în care grupul parlamentar respectiv nominalizează o altă persoană, alegerea candidatului este supusă votului membrilor acesteia și se aprobă cu majoritatea voturilor deputaților prezenți.

40. Curtea constată că, potrivit art. 46 alin. (1) teza întâi din Regulament, în prima lor ședință convocată de Biroul permanent al Camerei Deputaților, comisiile permanente își aleg birourile, compuse din câte un președinte, 2—3 vicepreședinți și 2 secretari, cu excepția Comisiei pentru regulament, al cărei birou este compus din președinte, un vicepreședinte și un secretar. Componenta biroului comisiei se stabilește prin negocieri între liderii grupurilor parlamentare la începutul fiecărei sesiuni ordinare, în funcție de ponderea grupurilor parlamentare; propunerile nominale pentru aceste funcții se fac de către liderii grupurilor parlamentare, în cadrul numărului de locuri stabilit, iar lista candidaților pentru biroul comisiei se supune în întregime votului membrilor acesteia și se aprobă cu majoritatea voturilor deputaților prezenți [art. 46 alin. (2)—(4) din Regulament].

41. Conform art. 64 alin. (5) din Constituție, comisiile parlamentare se alcătuiesc potrivit configurației politice a fiecărei Camere. Prin configurația politică a fiecărei Camere se înțelege compunerea acesteia rezultată din alegeri, pe baza proporției pe care grupurile parlamentare o dețin în totalul membrilor Camerei respective (Decizia nr. 601 din 14 noiembrie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.022 din 17 noiembrie 2005, și Decizia nr. 602 din 14 noiembrie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.027 din 18 noiembrie 2005). Curtea constată că, în accepțiunea textului constituțional antereferit, **configurația politică vizează atât componența celor două Camere și a comisiilor permanente, cât și cea a biroului acestora, așadar, nivelul conducerii comisiilor**, aspect reflectat, de altfel, în textul regulamentar [art. 46 alin. (2)].

42. În continuare, Curtea reține că, potrivit art. 46 alin. (2) din Regulament, componența biroului comisiilor permanente se realizează de către liderii grupurilor parlamentare prin negociere. Această soluție este firească, întrucât împărțirea locurilor pe grupuri parlamentare în cadrul comisiilor permanente și, implicit, a celor din biroul acestora se face potrivit unui **algoritm politic aplicat la toate comisiile permanente privite per ansamblu, și nu pe fiecare comisie permanentă/birou al acesteia** privit individual.

43. Cu privire la propunerile nominale pentru funcțiile din biroul comisiei, Curtea constată că odată agreeate numărul membrilor biroului și împărțirea funcțiilor potrivit algoritmului politic, **revine fiecărui grup parlamentar, reprezentat prin liderul său, îndreptățirea de a propune pe funcția dată pe oricare membru al său care face parte din comisia respectivă**. Niciunul dintre liderii grupurilor parlamentare nu poate cenzura, în niciun fel, decizia liderului altui grup parlamentar. Cu atât mai puțin Comisia permanentă poate cenzura propunerile astfel avansate. Votul Comisiei asupra listei candidaților pentru biroul comisiei, prevăzut de art. 46 alin. (4) din Regulament, **are semnificația confirmării** candidaților propuși, astfel că, de la data confirmării lor în funcție, aceștia își vor putea exercita atribuțiile aferente funcției lor.

44. În consecință, prin prisma celor expuse anterior, Curtea reține că nici liderii altor grupuri parlamentare și nici comisia permanentă în discuție nu pot cenzura, în niciun fel, propunerea nominală avansată de grupul parlamentar pentru ocuparea funcției din biroul Comisiei la care acesta are dreptul. Or, Curtea reține că textul criticat reglementează tocmai acest lucru, și anume un control al comisiei asupra persoanei nominalizate de grupul parlamentar; chiar dacă membrii Comisiei nu dispun, potrivit textului criticat, de un veto absolut, ci de unul limitat, se constată că, în cauză este vorba tot de un control al opțiunii

grupului parlamentar pentru o persoană sau alta, ceea ce este inadmisibil prin prisma art. 64 alin. (3) și (5) din Constituție. Prin urmare, **comisiile parlamentare nu pot avea niciun fel de drept de veto asupra nominalizării reprezentanților grupurilor parlamentare**. În acest sens, Curtea reține că, de principiu, configurația politică reglementată la art. 64 alin. (5) din Constituție presupune **atât dreptul grupului parlamentar de a fi reprezentat proporțional în structurile parlamentare, cât și de a își vedea numiți reprezentanții pe care îi consideră de cuviință în cadrul acestora**. Această din urmă consecință ce rezultă din configurația politică constituie, în mod exclusiv, o decizie/opțiune politică și de oportunitate din partea grupului parlamentar, indiferent de mărimea acestuia. Nici liderii celorlalte grupuri parlamentare și nici comisiile permanente care se constituie/sunt deja constituite nu pot cenzura o asemenea opțiune. A acorda o teză contrară ar însemna ca o majoritate parlamentară consolidată sau conjuncturală să se opună și să aleagă, direct sau indirect, din cadrul grupului parlamentar inferior numeric persoanele pe care le-ar dori, din cadrul acestora, în componența comisiilor sau în biroul acestora; așadar, s-ar ajunge la stabilirea componenței nominale a comisiilor/biroului acestora nu de către grupul parlamentar, ci de către ceilalți actori politici.

45. Având în vedere cele expuse, Curtea constată că orice fel de control instituit asupra opțiunii de oportunitate politică venită din partea unui grup parlamentar în privința componenței nominale a comisiei permanente sau a biroului acestuia încalcă opțiunea politică a grupurilor parlamentare legal constituite și afectează ideea de configurație politică a comisiilor parlamentare. În consecință, Curtea constată că **articolul unic pct. 1 din Hotărârea Camerei Deputaților nr. 98/2017 încalcă prevederile art. 1 alin. (5) și ale art. 64 alin. (3) și (5) din Constituție**.

46. Cu privire la critica de neconstituționalitate privind articolul unic pct. 2 din hotărâre, prin raportare la art. 74 alin. (1) din Constituție, Curtea constată că, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, dreptul de a prezenta amendamente derivă din dreptul de inițiativă legislativă, astfel încât numai Guvernul, senatorii și deputații pot formula amendamente (Decizia nr. 474 din 28 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 590 din 3 august 2016, paragraful 37), drept pentru care acest text constituțional este incident în cauză, fiind vorba de procedură de dezbateri și adoptării amendamentelor.

47. Critica de neconstituționalitate principală vizează faptul că articolul unic pct. 2 din hotărâre a reglementat o procedură de dezbateri și votare a amendamentelor în plenul Camerei Deputaților prin aplicarea căreia se poate ajunge, pe de o parte, la eliminarea dezbaterii articolelor în plen față de care există numai amendamente respinse de către Comisia sesizată în fond, iar, pe de altă parte, în privința articolelor la care există atât amendamente admise, cât și respinse, la eliminarea dezbaterii și votării în plen a amendamentelor respinse în Comisie, ceea ce duce la deplasarea centrului de decizie constituțional de la plenul la comisiile Camerei.

48. Pentru analiza acestor aspecte, Curtea reține că textul legal criticat face parte din secțiunea referitoare la dezbaterile legilor în procedură de urgență. În consecință, textul criticat vizează modificarea art. 120 alin. (2) din Regulament, care trebuie coroborat cu art. 119, ceea ce înseamnă că acesta se referă la procedura de dezbateri pe articole pentru legile aflate în procedură de urgență.

49. Potrivit art. 108 (procedură legislativă obișnuită) sau art. 119 teza a doua (procedură legislativă de urgență) din Regulament, în plenul Camerei nu pot fi depuse amendamente de fond, respectiv în timpul dezbaterilor nu pot fi făcute amendamente. Prin urmare, de principiu, amendamentele pot fi depuse numai în cadrul ședințelor Comisiilor permanente, care le poate admite sau respinge. Curtea mai reține că dezbaterii și adoptarea, în procedură obișnuită/de urgență, a legilor presupune o dezbateri generală și una pe articole, care include amendamentele corespunzătoare articolelor dezbătute. În

privința dezbaterii pe articole din plenul Camerei Deputaților, Curtea constată că există o diferență între cele două proceduri, în sensul că, în procedura obișnuită, Camera Deputaților trece la dezbaterile pe articole a acelor articole la care există amendamente **admise sau respinse** [art. 106, art. 107 alin. (1), art. 108 alin. (1)], pe când în procedura de urgență, ca urmare a modificării operate, se înțelege că, în procedura de urgență, dezbaterile pe articole privește numai articolele în raport cu care există amendamente **admise**; este de observat că, până la modificarea operată prin textul criticat, dezbaterile pe articole a proiectului sau a propunerii legislative se realiza, precum în procedura obișnuită, în privința articolelor la care au fost formulate amendamente **admise sau respinse**.

50. Se reține că în procedura obișnuită, **cu privire la unul și același articol**, supunerea la vot a amendamentelor se face în următoarea ordine: în primul rând, se supun votului amendamentele prin care se propune eliminarea unor texte, apoi amendamentele de modificare și/sau de completare propuse de comisia sesizată în fond, **urmând amendamentele de modificare și/sau de completare respinse** și cuprinse în raportul comisiei și apoi cele de corelare tehnico-legislativă, gramaticale și lingvistice [art. 110 alin. (2)], iar dacă toate amendamentele referitoare la un articol sunt respinse, **se supune votului textul inițiatorului sau textul Senatului**, în cazul în care Camera Deputaților este Cameră decizională [art. 110 alin. (5)].

51. În schimb, în procedura de urgență, **cu privire la unul și același articol**, există, în prezent, următoarea ordine: în primul rând, se supun votului amendamentele prin care se propune eliminarea unor texte, apoi amendamentele adoptate de comisie; **dacă niciunul dintre aceste amendamente nu a fost adoptat, se supun votului amendamentele respinse din raport**, în ordinea înscrisă în acesta; dacă unul dintre amendamente a fost acceptat de majoritatea deputaților prezenți, celelalte amendamente se consideră respinse; **dacă niciunul dintre amendamentele din raport nu a întrunit numărul necesar de voturi pentru a fi adoptat, se consideră adoptată forma inițială**.

52. Din punct de vedere procedural, nu poate fi comparată situația proiectelor/propunerilor legislative aflate în procedură obișnuită, cu cele aflate în procedură de urgență. Chiar Constituția consacră această dihotomie, astfel încât revine Camerei în cauză competența de stabilire în mod concret dispozițiilor regulamentare privind adoptarea legii în procedură obișnuită/de urgență. Prin urmare, nu trebuie să existe o identitate de procedură de lucru, astfel că diferențele de procedură nu se convertesc *ab initio* într-o încălcare a art. 74 alin. (1) din Constituție. De aceea, **ține de opțiunea Parlamentului ca pe cale regulamentară să stabilească dacă în plen dezbaterile pe articole vizează articolele la care există amendamente formulate, fie admise, fie respinse, sau, din contră, numai articolele la care există amendamente admise**. Normativizarea unui asemenea criteriu nu pune în discuție probleme de constituționalitate, ci desfășurarea coerentă, fără blocaje, a procesului legislativ.

53. Centrul decizional în privința adoptării legilor nu este deplasat de la plen la comisii pentru că, în ambele situații, plenul poate trimite textele în discuție comisiei sesizate în fond, cu stabilirea termenului de prezentare a punctului de vedere [art. 109 din Regulament] și numai el va putea adopta proiectul/propunerea legislativă. Comisia permanentă nu dobândește competențe decizionale, ci acordă suportul necesar plenului în sensul stabilirii unor soluții legislative care să fie adaptate și corespunzătoare cerințelor plenului Parlamentului.

54. Pe lângă acest aspect, anterior prezentei modificări, Curtea constată că în privința articolelor față de care existau amendamente atât admise, cât și respinse, toate aceste amendamente erau supuse votului plenului; în schimb, după modificarea operată, numai cele admise sunt votate în mod

obligatoriu, cele respinse putând fi votate numai dacă amendamentele admise la comisie au fost respinse de plen. O asemenea reglementare ține de autonomia regulamentară a celor două Camere ale Parlamentului. Textul criticat permite depunerea și dezbaterile amendamentelor, ca expresie a art. 74 alin. (1) din Constituție, însă, modul de organizare/desfășurare a activității Camerei respective cu privire la depunerea, dezbaterile și votarea acestora este o chestiune care excedează controlului de constituționalitate.

55. Prin urmare, titularii dreptului de inițiativă legislativă au posibilitatea de a depune amendamente, iar toate amendamentele sunt dezbătute și votate la nivelul Comisiei. Reglementarea unei **proceduri de filtraj** pentru a nu se bloca activitatea plenului Camerei Deputaților nu pune în discuție art. 74 alin. (1) din Constituție, ci ține de raționalizarea procedurilor parlamentare și de buna administrare a acestora. Or, o asemenea opțiune parlamentară face obiectul autonomiei reglementare și poate fi normativizată ca atare prin regulament, fără a putea face obiectul controlului de constituționalitate. Prin urmare, art. 74 alin. (1) din Constituție nu este încălcat.

56. Cu privire la faptul că odată timpul de dezbateri expirat nu se mai admit intervenții, procedându-se la votarea amendamentelor admise sau a celor respinse de Comisie, după caz, Curtea constată că nici forma în vigoare anterior modificării operate și nici noua soluție legislativă nu permiteau/permis intervenții după expirarea timpului de dezbateri. **Acceptarea opticii autorilor sesizării ar conduce la acordarea, pe lângă timpul de dezbateri, a unui interval temporal suplimentar pus la dispoziția deputaților pentru susținerea amendamentelor respinse la Comisie înaintea votării acestora, în cazul în care amendamentele admise la Comisie au fost respinse de plen**. Nimic nu împiedică deputatul ca la dezbaterile pe articole să facă referire, în limita timpului disponibil, la amendamentul respins în Comisie, putând, astfel, convinge plenul să respingă amendamentul admis în Comisie și să voteze, în consecință, amendamentul respins în Comisie. De asemenea, astfel de observații pot fi realizate și la dezbaterile generale, în urma cărora plenul poate trimite proiectul/propunerea legislativă înapoi Comisiei. Din nou, Curtea reiterează faptul că stabilirea procedurilor parlamentare ține de sfera regulamentului parlamentar, reprezentând o opțiune regulamentară, ce nu poate fi censurată de Curte dacă ea în sine nu contravine vreunei dispoziții constituționale exprese sau implicite.

57. Principiul „**opoziția se exprimă, majoritatea decide**”, rețut constant în jurisprudența Curții Constituționale (Decizia nr. 209 din 7 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 188 din 22 martie 2012, pct. 8, sau Decizia nr. 730 din 22 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.043 din 29 decembrie 2017, paragraful 40) nu înseamnă că se aplică în lipsa unui cadru regulamentar, ci, din contră, acest principiu își găsește forma și expresia în cadrul regulamentar; absolutizarea uneia sau a alteia dintre cele două componente ale sale dă naștere unui dezechilibru între opoziție și majoritate, drept pentru care Camera Parlamentului trebuie să găsească o formă adecvată de punere în aplicare a acestui principiu. Evaluarea aplicării acestui principiu se realizează per ansamblul procedurii legislative și nu cu privire la acte/proceduri privite individual, ceea ce înseamnă că marja de apreciere a Parlamentului este una largă. Faptul că nu s-a reglementat un interval temporal suplimentar pus la dispoziția deputaților pentru susținerea amendamentelor respinse la Comisie înaintea votării acestora, în cazul în care amendamentele admise la Comisie au fost respinse de plen, nu reprezintă în sine o încălcare a principiului, având în vedere că **deputatul are posibilitatea să susțină amendamentul fie în Comisie, fie în intervalul de timp stabilit pentru dezbaterile generale sau pe articole**. Prin urmare, Curtea constată că art. 147 alin. (4) din Constituție nu este încălcat.

58. Cu privire la criticile punctuale de neconstituționalitate, din perspectiva respectării cerințelor de calitate a actelor normative, Curtea constată că articolul unic pct. 2 teza întâi partea finală din hotărâre, deși are anumite probleme de acuratețe, se impune a fi coroborat cu teza a doua a aceluiași text, caz în care interpretul poate descifra conținutul textului analizat. Astfel, având în vedere că amendamentele respinse se votează în subsidiar (dacă au fost respinse amendamentele admise) și că articolul analizat se referă la dezbateră pe articole a legii, sintagma „amendamentele prin care se propune eliminarea unor texte” se referă la amendamentele admise de Comisie prin care se propune eliminarea unor texte din cuprinsul articolului respectiv. Prin urmare, în continuare, sintagma „amendamentele adoptate de comisie” se va referi la cele de modificare și/sau de completare propuse și admise de comisia sesizată în fond.

59. Curtea observă că articolul unic pct. 2 teza a doua din hotărâre este, de fapt, elementul central al întregului text analizat, pentru că acesta folosește sintagma de „amendamente respinse din raport”, care indică faptul că teza întâi partea finală se referă la amendamentele admise (de eliminare/modificare și completare, după caz). În acest context, sintagma „aceste amendamente” este previzibilă.

60. Articolul unic pct. 2 teza a treia din hotărâre trebuie interpretat prin prisma faptului că articolul analizat se referă la dezbateră pe articole a legii. Prin urmare, admiterea unui amendament de către plen, dintre cele respinse de Comisie, duce la respingerea implicită a celorlalte amendamente respinse în Comisie care vizează aspectul reglementat prin amendamentul admis; ar fi absurd ca admiterea unui amendament cu privire la un alineat să ducă la respingerea implicită a altor amendamente care vizează acel alineat, dar din perspective diferite.

61. Articolul unic pct. 2 teza a patra din hotărâre trebuie interpretat prin prisma faptului că articolul analizat se referă la dezbateră pe articole a legii. Prin urmare, se înțelege că dacă au fost respinse de plen toate amendamentele din raport (admise sau respinse în Comisie), textul inițiatorului sau a formei rezultate din Camera de reflecție, după caz, nu se mai supune votului, fiind considerat implicit adoptat. Acest lucru nu înseamnă că legea, în ansamblul său, nu este supusă votului final. În acest sens, Curtea reține că art. 119 teza întâi din Regulament, potrivit căruia „La discutarea fiecărui articol la care s-au făcut amendamente se aplică procedura de dezbateră prevăzută la

art. 107—114, se coroborează cu art. 111 alin. (1) și (2) din Regulament, care stabilește că: „(1) Proiectul de lege sau propunerea legislativă, în forma rezultată din dezbateră pe articole, se supune Camerei spre adoptare în condițiile existenței cvorumului legal.

(2) Votul final poate avea loc într-o ședință consacrată acestui scop, conform programului de lucru aprobat. În cazul în care până la data ședinței de vot final, stabilită prin ordinea de zi, dezbateră pe articole nu s-a încheiat, votul final se amână de drept”.

62. Norma de trimitere cuprinsă în art. 119 din Regulament la art. 110 din același act nu este rămasă fără obiect, întrucât se aplică, în procedura de urgență, în mod corespunzător art. 110 alin. (6) și (7), potrivit cărora „(6) Rezultatul votului — numărul de voturi «pentru», «împotriva» și numărul abținerilor — va fi anunțat de președintele de ședință și va fi consemnat în stenogramă.

(7) Articolul în forma rezultată din aprobarea textelor se supune, în integralitate, votului și se aprobă cu votul majorității deputaților prezenți”. Mai mult, art. 120 din Regulament coroborat cu art. 110 devine mult mai clar și ușor de înțeles.

63. Folosirea repetată a sintagmei „amendamente adoptate” denotă, de asemenea, o redactare defectuoasă, în realitate, fiind vorba de „amendamente admise” de către Comisie.

64. Totuși, în pofida caracterului lipsit de acuratețe al formulărilor și al utilizării defectuoase, în unele situații, a termenilor specifici procedurii parlamentare, Curtea constată că, prin Decizia nr. 828 din 13 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 185 din 28 februarie 2018, paragraful 46, a statuat că previzibilitatea unui act normativ depinde într-o mare măsură de conținutul normei juridice despre care este vorba, de domeniul pe care îl acoperă, precum și de numărul și calitatea destinatarilor săi. Or, o normă juridică, precum cea de față, care conține prescripții normative referitoare la adoptarea legii în procedură de urgență, domeniu ce se subsumează dreptului parlamentar și care se adresează exclusiv parlamentarilor (deputaților) poate fi înțeleasă și aplicată de către destinatarii acesteia. Astfel, chiar în aceste condiții, Curtea apreciază că, dat fiind calitatea destinatarilor normei și natura acesteia, ea respectă cerințele de calitate implicit aplicabile și hotărârilor parlamentare, conform art. 1 alin. (5) din Constituție (a se vedea, în acest sens, *mutatis mutandis*, și Decizia nr. 828 din 13 decembrie 2017, paragrafele 43 și 47).

65. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 146 lit. c) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, art. 11 alin. (1) lit. A.c), al art. 27 alin. (1) și al art. 28 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

CAMERA DEPUTAȚILOR

DECIDE:

1. Admite sesizarea de neconstituționalitate și constată că dispozițiile articolului unic pct. 1 din Hotărârea Camerei Deputaților nr. 98/2017 privind modificarea și completarea Regulamentului Camerei Deputaților sunt neconstituționale.

2. Respinge, ca neîntemeiată, sesizarea de neconstituționalitate și constată că dispozițiile articolului unic pct. 2 din Hotărârea Camerei Deputaților nr. 98/2017 privind modificarea și completarea Regulamentului Camerei Deputaților, precum și hotărârea, în ansamblul său, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică președintelui Camerei Deputaților și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 20 martie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent-șef,
Benke Károly

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 186 (XXX) — Nr. 260

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 23 martie 2018

SUMAR

Nr.	Pagina
LEGI ȘI DECRETE	
72. — Lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 25/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal	2-3
301. — Decret pentru promulgarea Legii privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 25/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal	3
ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
18. — Ordonanță de urgență privind adoptarea unor măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative	4-20
21. — Ordonanță de urgență pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 23/2016 privind înființarea Institutului Național de Administrație	21
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
214. — Ordin al directorului general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară privind aprobarea începerii lucrărilor de înregistrare sistematică a imobilelor, pe sectoare cadastrale, în 9 unități administrativ-teritoriale din județul Cluj	22-31

LEGI ȘI DECRETE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 25/2017
pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I. — Se aprobă Ordonanța Guvernului nr. 25 din 30 august 2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, adoptată în temeiul art. 1 pct. 1.10 din Legea nr. 161/2017 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 706 din 31 august 2017, cu următoarele modificări și completări:

1. La articolul I, punctul 1 se abrogă.

2. La articolul I, după punctul 1 se introduce un nou punct, punctul 11, cu următorul cuprins:

„11. La articolul 25, după alineatul (9) se introduce un nou alineat, alineatul (10), cu următorul cuprins:

«(10) În cazul creanțelor cesionate, pierderea netă reprezentând diferența dintre prețul de cesiune și valoarea creanței cesionate este deductibilă în limita unui plafon de 30% din valoarea acestei pierderi. În cazul în care cesionarul cedează creanța, pierderea netă se determină ca diferență între prețul de cesiune și costul de achiziție al creanței. În cazul instituțiilor de credit, în situația în care creanțele cesionate sunt acoperite parțial sau integral cu ajustări pentru pierderi așteptate, precum și în situația în care creanțele sunt scoase din evidență în conturi în afara bilanțului și apoi sunt cesionate, 70% din diferența dintre valoarea creanței înstrăinate și prețul de cesiune reprezintă elemente similare veniturilor.»

3. La articolul I, după punctul 2 se introduc trei noi puncte, punctele 21—23, cu următorul cuprins:

„21. La articolul 68 alineatul (5), litera h) se modifică și va avea următorul cuprins:

«h) primele de asigurare voluntară de sănătate, precum și serviciile medicale furnizate sub formă de abonament, plătite în scopul personal al contribuabilului, indiferent dacă activitatea se desfășoară individual sau într-o formă de asociere, în limita echivalentului în lei a 400 euro anual pentru fiecare persoană.»

22. La articolul 68 alineatul (7), litera d) se modifică și va avea următorul cuprins:

«d) cheltuielile cu primele de asigurare, precum și cu serviciile medicale furnizate sub formă de abonament, altele decât cele prevăzute la alin. (4) lit. f), alin. (5) lit. h) și cele efectuate pentru persoanele care obțin venituri din salarii și asimilate salariilor, definite potrivit prevederilor cap. III— Venitul din salarii și asimilate salariilor;»

23. La articolul 76 alineatul (3), litera g) se modifică și va avea următorul cuprins:

«g) primele de asigurare, precum și cu serviciile medicale furnizate sub formă de abonament plătite de către suportator pentru angajații proprii sau alt beneficiar de venituri din salarii și asimilate salariilor, la momentul plății acestora, altele decât cele obligatorii și cele care se încadrează în condițiile prevăzute la alin. (4) lit. t);»

4. La articolul I, după punctul 3 se introduc două noi puncte, punctele 31 și 32, cu următorul cuprins:

„31. La articolul 76 alineatul (4), litera t) se modifică și va avea următorul cuprins:

«t) primele de asigurare voluntară de sănătate, precum și serviciile medicale furnizate sub formă de abonament, suportate de angajator pentru angajații proprii, astfel încât la nivelul anului să nu se depășească echivalentul în lei al sumei de 400 euro;»

32. La articolul 78 alineatul (2) litera a), punctul (iv) se modifică și va avea următorul cuprins:

«(iv) primele de asigurare voluntară de sănătate, precum și serviciile medicale furnizate sub formă de abonament, suportate de angajați, astfel încât la nivelul anului să nu se depășească echivalentul în lei al sumei de 400 euro. Contractul de asigurare, respectiv abonamentul vizează servicii medicale furnizate angajatului și/sau oricărei persoane aflate în întreținerea sa, așa cum este definită la art. 77 alin. (3);»

5. La articolul I punctul 7, punctul 6 al literei s) a articolului 142 se modifică și va avea următorul cuprins:

„6. contribuțiile la un fond de pensii facultative potrivit Legii nr. 204/2006, cu modificările și completările ulterioare, și cele reprezentând contribuții la scheme de pensii facultative, calificate astfel în conformitate cu legislația privind pensiile facultative de către Autoritatea de Supraveghere Financiară, administrate de către entități autorizate stabilite în state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European, precum și primele de asigurare voluntară de sănătate și serviciile medicale furnizate sub formă de abonament, suportate de angajator pentru angajații proprii, astfel încât la nivelul anului să nu se depășească limitele prevăzute la art. 76 alin. (4) lit. s) și t) pentru veniturile neimpozabile, precum și primele aferente asigurărilor de risc profesional;”

6. La articolul I, după punctul 10 se introduce un nou punct, punctul 10¹, cu următorul cuprins:

„10¹. La articolul 310, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

«Art. 310. — (1) Persoana impozabilă stabilită în România conform art. 266 alin. (2) lit. a), a cărei cifră de afaceri anuală, declarată sau realizată, este inferioară plafonului de 88.500 euro, al cărui echivalent în lei se stabilește la cursul de schimb comunicat de Banca Națională a României la data aderării și se rotunjește la următoarea mie, respectiv 300.000 lei, poate aplica scutirea de taxă, denumită în continuare *regim special de scutire*, pentru operațiunile prevăzute la art. 268 alin. (1), cu excepția livrărilor intracomunitare de mijloace de transport noi, scutite conform art. 294 alin. (2) lit. b).»

Art. II. — (1) În anul 2018 sunt aplicabile următoarele reguli referitoare la regimul special de scutire pentru întreprinderile mici prevăzută la art. 310 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare:

a) persoanele impozabile înființate anterior anului 2018 au obligația solicitării înregistrării în scopuri de TVA conform art. 316 din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare, dacă depășesc plafonul de 220.000 lei în perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2018 și data de 1 a lunii următoare celei în care intră în vigoare prezenta lege, denumită în continuare *perioada de referință*. În cazul în care nu au depășit acest plafon în perioada de referință, persoanele impozabile trebuie să solicite înregistrarea în scopuri de TVA conform art. 316 din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare, dacă depășesc plafonul de 300.000 lei până la data de 31 decembrie 2018. La determinarea plafonului de 300.000 lei se ia în calcul și cifra de afaceri realizată în perioada de referință;

b) persoanele impozabile înființate în perioada de referință au obligația solicitării înregistrării în scopuri de TVA conform art. 316 din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare, dacă depășesc în perioada respectivă plafonul de

220.000 lei. În cazul în care nu au depășit acest plafon în perioada de referință, persoanele impozabile trebuie să solicite înregistrarea în scopuri de TVA conform art. 316 din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare, dacă depășesc plafonul de 300.000 lei până la data de 31 decembrie 2018;

c) persoanele impozabile înființate începând cu data de 1 a lunii următoare intrării în vigoare a prezentei legi au obligația solicitării înregistrării în scopuri de TVA conform art. 316 din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare, dacă depășesc plafonul de 300.000 lei, de la înființare până la 31 decembrie 2018;

d) prin excepție de la prevederile lit. a) și b), persoanele impozabile pentru care obligația solicitării înregistrării în scopuri de TVA conform art. 310 alin. (6) din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare, ar interveni începând cu data de 1 a lunii următoare intrării în vigoare a prezentei legi nu trebuie să solicite înregistrarea în scopuri de TVA decât în situația în care depășesc plafonul de 300.000 lei până la data de 31 decembrie 2018;

e) persoanele impozabile care s-au înregistrat în scopuri de TVA în perioada de referință, ca urmare a depășirii plafonului de scutire, pot solicita începând cu data de 1 a lunii următoare celei în care intră în vigoare prezenta lege scoaterea din evidența persoanelor înregistrate în scopuri de TVA conform art. 316 din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare, în vederea aplicării regimului special de scutire, cu condiția ca la data solicitării să nu fi depășit plafonul de 300.000 lei;

f) persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA anterior anului 2018 pot solicita scoaterea din evidența persoanelor înregistrate în scopuri de TVA conform art. 316 din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare, după data de 1 a lunii următoare celei în care intră în vigoare prezenta lege, inclusiv, dacă nu au depășit plafonul de scutire de 220.000 lei din anul precedent, respectiv anul 2017, și dacă

până la data solicitării scoaterii din evidență nu au depășit plafonul de 300.000 lei.

(2) În situațiile prevăzute la alin. (1) lit. e) și f) solicitarea de scoatere din evidența persoanelor impozabile înregistrate în scopuri de TVA se poate depune la organele fiscale competente între data de 1 și 10 a fiecărei luni următoare perioadei fiscale aplicate de persoana impozabilă în conformitate cu prevederile art. 322 din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare. Anularea va fi valabilă de la data comunicării deciziei privind anularea înregistrării în scopuri de TVA. Organele fiscale competente au obligația de a soluționa solicitările de scoatere a persoanelor impozabile din evidența persoanelor înregistrate în scopuri de TVA, cel târziu până la finele lunii în care a fost depusă solicitarea. Până la comunicarea deciziei de anulare a înregistrării în scopuri de TVA, persoanele impozabile îi revin toate drepturile și obligațiile persoanelor înregistrate în scopuri de TVA conform art. 316 din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare. Persoana impozabilă care a solicitat scoaterea din evidență are obligația să depună ultimul decont de taxă prevăzut la art. 323 din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare, indiferent de perioada fiscală aplicată conform art. 322 din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare, până la data de 25 a lunii următoare celei în care a fost comunicată decizia de anulare a înregistrării în scopuri de TVA. În ultimul decont de taxă depus, persoanele impozabile au obligația să evidențieze valoarea rezultată ca urmare a efectuării tuturor ajustărilor de taxă, conform titlului VII din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare.

Art. III. — Prin derogare de la prevederile art. 4 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, prezenta lege intră în vigoare la 3 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu excepția prevederilor art. I pct. 6, care se aplică începând cu data de 1 a lunii următoare intrării în vigoare a prezentei legi.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
NICOLAE-LIVIU DRAGNEA

PREȘEDINTELE SENATULUI
CĂLIN-CONSTANTIN-ANTON POPESCU-TĂRICEANU

București, 22 martie 2018.
Nr. 72.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET

**pentru promulgarea Legii privind aprobarea Ordonanței
Guvernului nr. 25/2017 pentru modificarea și completarea
Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României decretează:

Articol unic. — Se promulgă Legea privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 25/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul Fiscal și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 21 martie 2018.
Nr. 301.